

Villa Trianon Breda

Parkontwerp en materialisatie villa Trianon

Gemeente Breda

Bijlage bij besluit
Z2020-007070-V01

Ven L

Villa Trianon Breda

Parkontwerp en materialisatie villa Trianon

COLOFON

Bosch
Slabbers

Opgesteld door
Jan Van Minnebruggen
Angela van der Koppel

In opdracht van
SoMa Vastgoed B.V.

Datum
18.01.2022

Projectnummer
bs-T 17-22

Villa Trianon, de villa is toont zich statig aan de Baronielaan

Ontwerp park Villa Trianon

Historie

TUINHISTORISCH ONDERZOEK

Voor de tuin bij villa Trianon is door bureau SB4 uit Wageningen in opdracht van gemeente Breda een tuinhistorische waardestelling uitgevoerd. Dit rapport beschrijft uitvoerig de geschiedenis van de villa en de tuinaanleg en sluit af met een waardering van de tuin als geheel, de verschillende tuindelen afzonderlijk en tot slotte de tuinelementen. Met name het tuindeel rond de kruisvijver en de volgende tuinelementen worden hoog gewaardeerd:

- Het tuinhek met tuinmuur langs de Baronielaan
- De kruisvijver (grote bassin)
- De 4 gemetselde trappen van de verdiepte tuin
- De pergola met betonnen elementen
- De tuinvazen op de balustrades bij de villa

De hoog gewaardeerde elementen van de tuin en de aanbevelingen die in dit rapport worden gedaan worden in het tuinontwerp zo veel als mogelijk opgevolgd en dienen als leidraad voor het ontwerp.

De uitgebreide beschrijving van het ontstaan en de ontwikkelingen in de villa uit het rapport van SB4 is in onderstaande tekst samengevat.

‘MON RESPOS’

Aan de recent aangelegde Baronielaan (1897-1900) in Breda werd door dhr W.J. Verschure als een van de eerste kopers in 1908 een ruim perceel verworven. Hier verrees een jaar later de riante villa ‘Mon Repos’, naar ontwerp van architect A.J.C. van Speandonck. De villa was op enige afstand van de straat geplaatst. Daaromheen was een royale tuin- en parkaanleg gecreëerd. Daarmee vormt het perceel sinds de aanleg één van de weinig onderbrekingen in de, voor de Baronielaan nog altijd zo kenmerkende, verder nage-noeg gesloten gevelwanden met herenhuizen.

TRIANON

Door de nieuwe eigenaren wordt de villa in 1923 verbouwd naar een ontwerp van architect F.P. Bilsen en Zn. Waarbij het pand aan de noordwestzijde werd uitgebreid. De villa kreeg door de verbouwing de

huidige rechthoekige plattegrond, het terras aan de achterzijde en aan de noordgevel twee zij-ingangen. Bij alle wijzigingen werd vastgehouden aan de bestaande architectuur, zodat het eindresultaat een fraai geheel werd.

Als bekroning op het werk kreeg het huis een nieuwe naam: ‘Trianon’, welke met kapitaal-letters in de voor-gevel werd verwerkt, direct boven de hoofdingang. Verondersteld wordt dat in samenhang met de vernieuwingen aan het huis ook de tuinaanleg (gedeeltelijk) is aangepast.

TUINAANLEG

Een luchtfoto uit de periode 1925-1930 geeft inzicht in de tuinaanleg bij villa ‘Trianon’. Vanaf de hoofdpoot aan de Baronielaan, was via een grindpad de achter op het terrein gesitueerde garage te bereiken. Tevens kon men voor de villa langs rijden en via een tweede poort uitrijden. Vanaf de grindverharding voor het bordes van de villa leidde een kort grindpad naar een kleinere poort in het tuinhek langs de Baronielaan (precies tussen de twee grote poorten). Aan weerszijden van het tuinpad lag een gazonperk, aan de buitenzijde begrensd met lage hagen en in het midden een rechthoekig bloemperk.

Vanaf het met een balustrade omgeven terras aan de achterzijde van de villa daalde een trap af naar een verdiepte, formeel ingerichte deeltuin. Direct grenzend aan een grindterras was een waterbassin met bakstenen rand (vierkant met zijarmen) en daarachter een vierkant, symmetrisch ingericht bloemperk omzoomd met hagen.

Ten zuiden van de villa lag een tweede verdiepte deeltuin, ingericht met gazons, bloemperken, hagen en een vijver. Hagen langs de buitenzijde vormden als het ware de vorm van een Keltisch kruis. Vier tuinpaden, met aan het begin enkele gemetselde trap treden en met aan weerszijden rechthoekige bloemperken en zuilvormige taxus, leidden naar een kruisvormig bassin, omgeven door eerst een grasstrook en dan een grindpad. Het pad dat vanaf de vijver doorliep tot aan de Baronielaan was vanaf de weg toegankelijk gemaakt middels een poort in het tuinhek. Het pad

dat vanaf de vijver in tegengestelde richting (naar het westen) liep kwam uit bij de met onder meer blauwe regen begroeide, betonnen pergola waarvan de restanten nog altijd in het park zijn terug te vinden. Gezien de thans nog verspreid aanwezige bijzondere boom- en heestersoorten kende de invulling van de tuinstrook rondom de verdiepte tuin een grote rijkdom en diversiteit aan beplanting. Het perceel werd aan de zuidzijde begrensd door de tuinmuur, die aan de oostzijde aansloot op het tuinhek langs de Baronielaan.

ARCHITECTONISCHE TUINSTIJL

De tuin bij villa Trianon is een typisch voorbeeld van een aanleg in Architectonische Tuinstijl. Vanaf omstreeks 1906 bij nieuw gebouwde villa's veel gemetselde elementen, zoals trappen, keermuren en bassins toegepast, gegroepeerd in een symmetrisch patroon rondom een assenstelsel dat op het huis georiënteerd was en nadrukkelijk van de gevelindeling was afgeleid. Kenmerkend voor het begin van de 20e eeuw zijn architecten, die naast het huis ook de bijbehorende tuin ontwerpen. Als bouw materiaal voor de tuinelementen werd vaak hetzelfde bouw materiaal gebruikt als waaruit het huis was opgetrokken, om op deze wijze een zorgvuldige eenheid tussen huis en tuin te creëren. Ook de toepassing van betonnen sierelementen in de tuin was in deze tijd gebruikelijk. Deed men in de periode van de Landschapstijl moeite de bestaande geometrische aanleg zoveel mogelijk om te vormen of te maskeren, in de architectonische tuinstijl werden juist weer sterk symmetrische elementen aan de tuinen en parken toegevoegd.

Uit beeldmateriaal uit de periode 1950-1955 wordt duidelijk dat de tuin in de loop der tijd versoberd was. De rechthoekige bloemperken in de gazons zijn zowel aan de voorzijde van het huis als langs de tuinpaden in de zuidelijke deeltuin niet langer zichtbaar. Het

vierkante bloemperk met hagen ten westen van de villa had plaatsgemaakt voor gazon en ook de hagen rondom de zuidelijke tuin waren verdwenen. Ook het tuinpad recht voor de hoofdingang, naar de kleine poort in het tuinhek, lijkt te zijn opgeruimd of verworpen tot graspad. Het oorspronkelijk zwarte hekwerk is inmiddels wit geleverd.

Op de vogelvlucht opname uit 1955 is te zien dat de landerijen achter ‘Trianon’ inmiddels ontwikkeld waren tot woonwijk. Medio jaren 60 verrees nog het L-vormige flatgebouw aan de Okeghemlaan.

HERBESTEMMING; TEHUIS EN KANTOOR

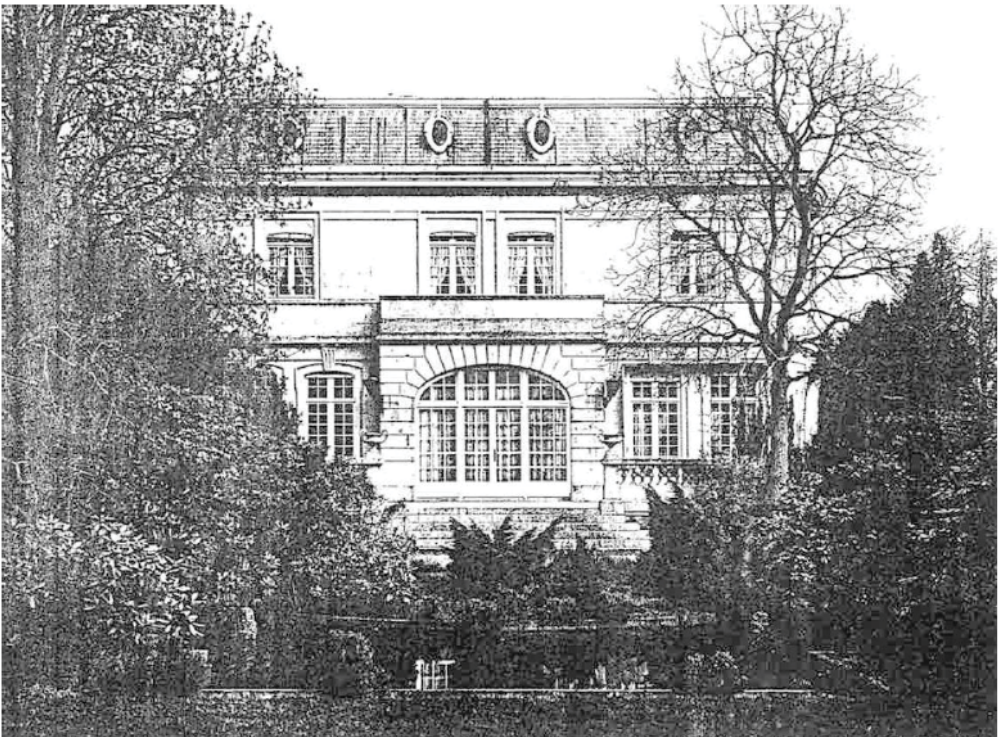
In 1956 werd ‘Trianon’ een ‘Tehuis Voor Gerechtvaardigde Bejaarden’, afkomstig uit Indonesië. In de loop der jaren werd het huis aangepast naar de nieuwe functie. In 1962 werd de garage omgebouwd tot kapel en verbonden met de villa middels een glazen verbindingsgang. In de tuin zijn geen grote veranderingen aangebracht.

In september 1977 werd de villa het kantoor van de firma Belaf Accountants B.V. De nieuwe eigenaar liet het pand restaureren door Weyts Architecten uit Bergen op Zoom. In 1978-1979 volgde een uitbreiding met een nieuwe kantoorvleugel. Dit rechthoekige bijgebouw in historiserende stijl naar ontwerp van J. Franken uit Bergeyk en verrees op de plek van de afgebroken kapel (voorheen de garage). Vermoedelijk is in dezelfde periode de tuin vereenvoudigd. De westelijke zijtuin is vergraven en de padenstructuur rond de vijver werd aangepast. De betonnen pergola is in verval geraakt en overwoekerd. De verharding van de tennisbaan is op enig moment verwijderd, waarna tussen de restanten van coniferenhagen een natuurlijke bosbegroeiing is ontstaan. In 1980 de tuinmuur aan de zijde van de Okeghemlaan verhoogd.

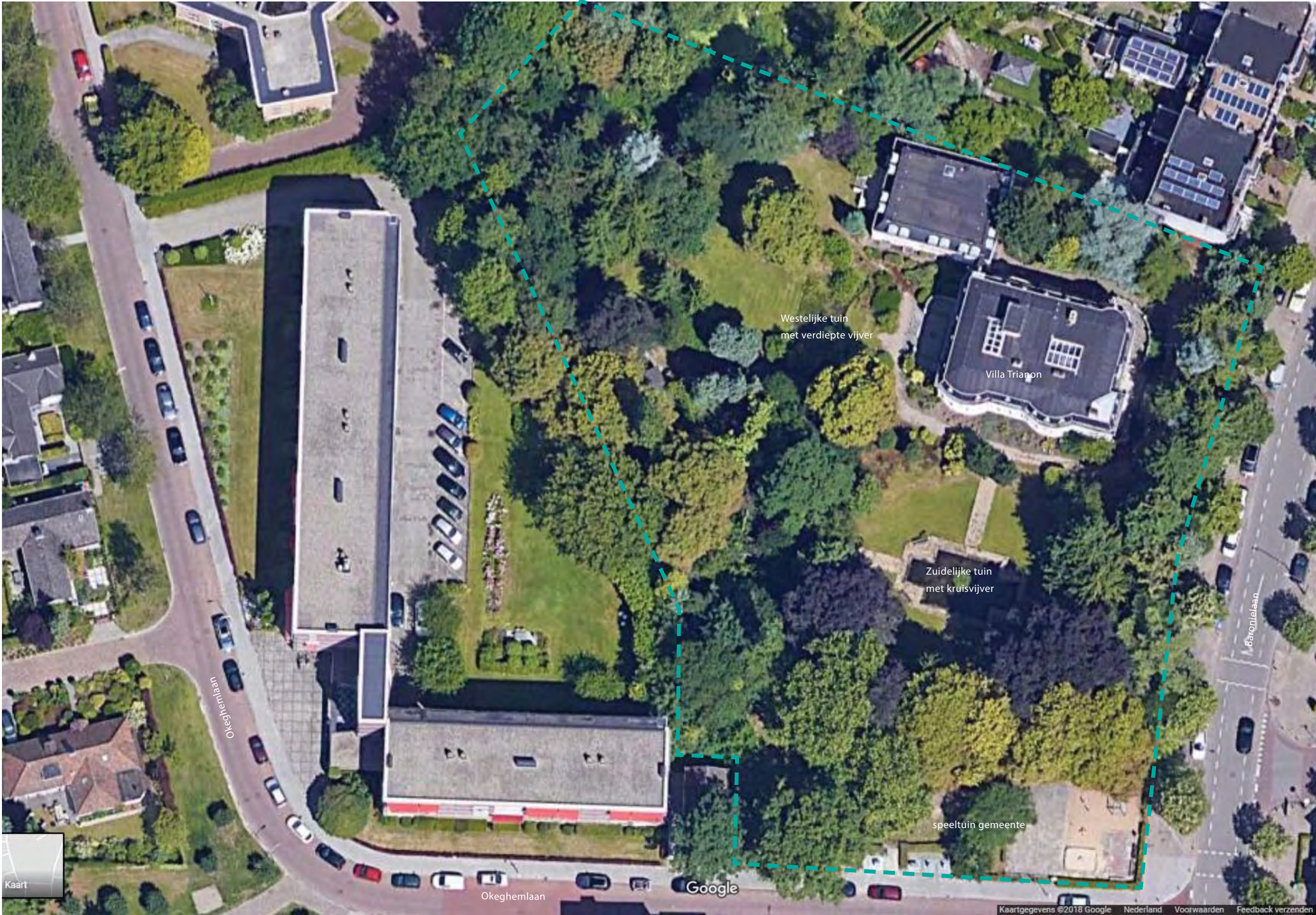
Bron en tekstfragmenten: tuinhistorische waardestelling Villa Trianon; SB4; 24-10-2016

luchtfoto uit 1925-1930
(bron: tuinhistorische waardestelling Villa Trianon; SB4; 24-10-2016)

beeld voorgevel aan baronielaan boven, achtergevel met vijver onder
(bron: tuinhistorische waardestelling Villa Trianon; SB4; 24-10-2016)

luchtfoto van het projectgebied (binnen contourlijn)

Huidig

Onderstaand puntsgewijs een korte beschrijving van de huidige staat van de tuinonderdelen.

Algemeen:
De tuin van villa Trianon is nog steeds een uniek element aan de Baronielaan. De vrijstaande villa met de ruime parkaanleg vormt een bijzondere plek langs de voor de rest aaneengesloten bebouwing van herenhuizen.

Tuinmuur en hekwerk:
Tuinmuur en hekwerk langs de Baronielaan is in slechte staat. Bezetting van de muur brokkelt af en vertoont veel scheuren. Hekwerk is op veel plekken onderhevig aan roest en vervorming.

Voortuin:
De villa die zich ooit statig toonde aan de Baronielaan is nu volledig aan het zicht onttrokken door hoge wintergroene coniferen. Een relatie tussen de Baronielaan en de villa ontbreekt. De beplanting in de voortuin is verouderd en de aanplant is erg mager met veel open tuingrond. De verharding bestaat uit grind een rijbaan van betonstraatstenen een ietwat mistroostige combinatie.

Bosdelen:
Achterstallig onderhoud
Kruidlaag is nauwelijks aanwezig
Diverse bomen van groot formaat.

Verdiepte tuin bij kruisvijver:
Verdiepte ligging tuin nauwelijks zichtbaar, taluds zijn vereffend.
Traptreden zijn overwoekerd, verzakt en in slechte staat.
Grindpaden hebben achterstallig onderhoud en doen geen recht aan de oorspronkelijke statige aanleg. De randen van de kruisvijver zijn nog intact maar deels gescheurd, bodem, rots en fontein zijn aanwezig maar onderhevig aan gebrekkig onderhoud.

Pergola
Pergola is aanwezig maar vervallen, staanders zijn afgebroken en liggen soms plat, houten balken zijn

volledig verrot.

Vijver west
De vijver is intact, maar onderhevig aan achterstallig onderhoud.

Verdiepte tuin west
Tuin ligt hier op het laagste niveau en is door hoge grondwaterstand voor een groot deel van het jaar erg drassig, dit biedt kansen voor de ecologie.

Speeltuin
De speeltuin op de hoek van de Baronielaan en de Okeghemlaan is door de hoge tuinmuur volledig gescheiden van het park bij de villa. De speeltuin is erg stenig en heeft een weinig uitnodigend karakter. Speelelementen zijn toe aan vernieuwing.

Pergola in verval en box zonder kruidlaag

Overwoekerde vijver in westelijk deel van de tuin

Entree naar de villa in betonstraatsteen met grind aan de zijkanalen

verdiepte ligging van de tuin is niet meer als dusdanig herkenbaar, trappen zijn in verval

weinig uitnodigende en stenige speelplaats

Kruisvijver en verdiepte tuin met grindpaden tot tegen de vijver

Schetsontwerp VO

De gerestaureerde parktuin

DE ONTWIKKELING

SoMa Vastgoed B.V. heeft samen met Grosfeld Bekers van der Velde Architecten een plan opgesteld voor de herontwikkeling van villa Trianon. Bij deze ontwikkeling wordt de bestaande latere aanbouw van de villa afgebroken. En worden er twee nieuwe volumes in de parkruimte geplaatst. Aan de zijde van de Okeghemlaan betreft dat drie stadswoningen. Deze woningen sluiten aan op de footprint van het bestaande appartementengebouw en vormen hiermee een nieuwe kop aan het park. Aan de zuidwestzijde van de bestaande villa is een bouwvolume van 3 bouwlagen geplaatst. In maat en schaal neemt het een tussenpositie in ten opzichte van de villa en de bestaande flatgebouwen. Parkeren gebeurt onder het gebouw. De inrit tot de parkeerkelder vindt plaats via de bestaande toerit aan de Baronielaan.

HET NIEUWE PARK

Met deze nieuwe ontwikkeling krijgt het park ook een kwaliteitsimpuls en zal de grandeur van weleer herleven. Het park wordt weer die mooie open plek langs de Baronielaan. In tegenstelling tot voorheen wordt het park niet alleen een mooie plek waar je vanaf de Baronielaan naar kan kijken maar zal het park na de herinrichting de bezoeker ook verwelkomen. Overdag worden de poorten langs de Baronielaan en de Okeghemlaan open gezet en is het park vrij te bezoeken. Zo wordt het een echte rustplaats in de stad. Om het semi-openbare karakter van het park extra kracht bij te zetten wordt de hoge muur die nu een harde scheiding vormt tussen speelplaats en park deels afgebroken en verlaagd. Hierdoor ontstaat er visueel en fysiek een sterke verbinding tussen de speelplaats en het oorspronkelijke park. De speelplaats wordt met de herinrichting onderdeel van het park. Met een verbindend vlonderpad wordt dit nog eens extra aangezet.

DE GERESTAUREERDE PARKTUIN

De tuin bij villa Trianon vormt een belangrijk onderdeel van de cultuurhistorische waarde van het ensemble. De architectonische vormgeving van de tuin hangt nauw samen met de architectuur van de originele bebouwing. Bij de renovatie van de tuin

worden de bijzondere en waardevolle elementen die nog (deels) aanwezig zijn gerestaureerd en terug gebracht naar de oorspronkelijke vormgeving. Zo krijgt de tuin haar allure terug.

De fraaie onderdelen van de originele parkaanleg zoals de twee vijvers, de verdiepte tuin met al haar elementen en de pergola worden bij de herinrichting gerenoveerd of opnieuw aangelegd in overeenstemming met het historische karakter.

De verdiepte tuin is in de huidige situatie niet meer als dusdanig herkenbaar, nu verloopt het hoogteschil zo geleidelijk dat het niet meer beleefbaar is. Bij de heraanleg worden rond de verdiepte tuin weer strakke steile grastaluds aangelegd, die aan de bovenzijde worden geaccentueerd met lage hagen. Het verdiepte grasveld rond de vijver wordt geëgaliseerd en wordt zo een fraai parkgazon. De halfverharde paden komen iets verdiept (ca. 5cm) ten opzichte van het parkgazon te liggen, dit sluit aan bij de oorspronkelijke opzet van de tuin. De metselwerk trappen die de hoogte tussen de verdiepte tuin en de omgeving overbruggen worden hersteld. Ook worden parkelementen als solitaire heesters, cipressen en bloemperken terug gebracht in de verdiepte tuin. Deze lintbedden krijgen geheel in stijl een uitbundig bloeiend beplantingssortiment.

De pergola die in sterk in verval is geraakt wordt weer onderdeel van de park structuur. Met een combinatie van herstelwerkzaamheden en nieuwe constructies wordt de pergola gerestaureerd. Een groot deel van de betonzuilen zal gerenoveerd worden, enkele volledig kapotte, opnieuw gegoten. Bovenop komt een volledig nieuwe houtconstructie. Nieuwe klimplanten zullen de pergola weer sieren.

In het wateroppervlak van de vijver ten westen van de villa weerspiegelt deze. Deze kwaliteit komt ook in het nieuwe ontwerp terug, de vijver wordt opnieuw geconstrueerd met een beton/metselwerkrand.

Rond de bestaande villa worden privé tuinen aangelegd. Deze tuinen vormen een onderdeel van het park maar zijn niet openbaar toegankelijk. Deze

tuinen worden van het openbare deel gescheiden middels een dubbele getrapte haags. Door de hagen in verschillende hoogtes uit te voeren zijn ze minder dominant in de ruimte en passen ze qua schaal en verfijning goed bij de tuinaanleg rond de kruisvijver.

PARK TRIONON, EEN ECOLOGISCH PARK

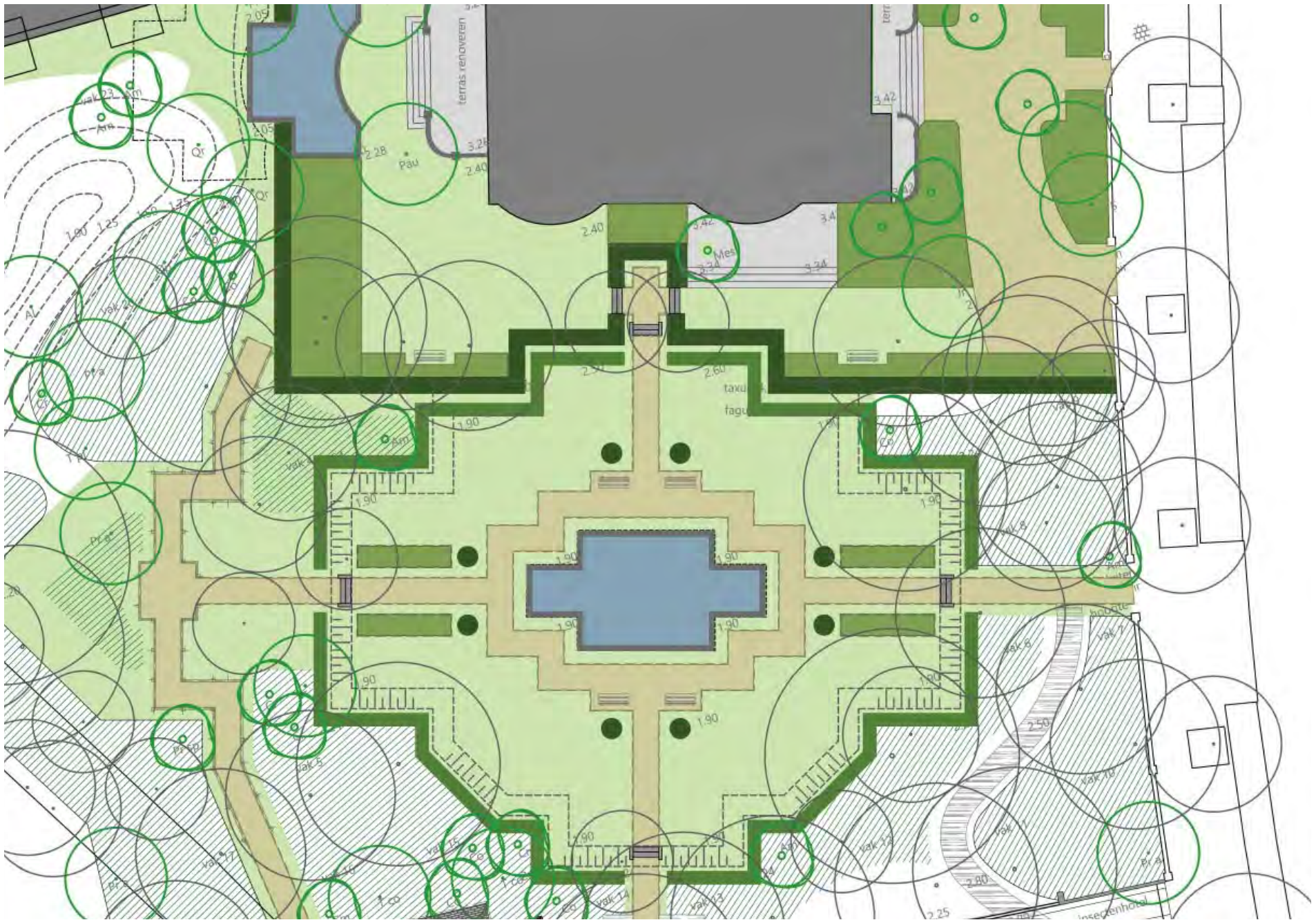
Als beschreven in de voorgaande paragraaf worden de cultuurhistorisch waardevolle onderdelen als de verdiepte tuin, de twee vijvers en de pergola weer in oude luister hersteld. Deze delen van de tuin zullen nadrukkelijk cultureel zijn. Daarnaast zal in het ontwerp van het park bij villa Trianon bijzondere aandacht uit gaan naar het verho-

gen van de ecologische waarde van het park. Middels sortimentskeuzes, ontwerpkeuzes en beheeradvies komen we tot een park met een hoge biodiversiteit. Een park dat recht doet aan de oorspronkelijke tuinaanleg, maar een extra dimensie krijgt door de ecologische meerwaarde. Zo ontstaat er een prachtig park voor de bewoners en bezoekers, maar zeker ook voor de dieren, insecten, planten en het bodemleven. We streven daarbij naar een stedelijke ecologie. Op de hierop volgende pagina's zijn deze maatregelen beschreven.

Overgang tuin bij villa - verdiepte tuin

VO - VOORKEURS UITWERKING

MODEL GETRAPTE OVERGANG

- Vormgeving van de verdiepte tuin aanwenden bij de overgang privé-semi openbaar
- Getrapte overgang in vormtaal gelijk aan overzijde vijver
- Lage beukenhaag vormt een aaneengesloten geheel met de beukenhagen rond de verdiepte tuin
- Hoge haag sluit met rechte vormgeving aan op vormtaal van de hagen rond de verdiepte tuin

DO parkontwerp

Legenda

	Verharding, gebakken klinkers wf, rood-bruin, halfsteensverband
	Gestabiliseerde halfverharding, type Padvast paden 300m2, voorplein 370m2
	Verharding, betontegels 30x30 trottoirtegels
	Vlonderpad, accoyahout
	zwevende loper, loper en onderconstructie, architectonisch beton
	Verharding, grasbetontegels
	Opsluiting cortenstaal cortenstaal 20cm hoog, 8mm dik
	bestaande tuinmuur, metselwerk deels behouden, deels verlagen, op de te behouden delen duivenpinnen weghalen
	fietsparkeerplaats
	optionele parkeerplaats
	hoogtelijn met hoogtepunt tov NAP
	Haag met soortnaam totaal oppervlak 468m2
	Bos met soortenrijke kruidlaag totaal oppervlak 1685m2
	Opgaande heesters, sierheesters totaal oppervlak 840m2
	nieuwe border, vaste planten totaal oppervlak 285m2
	Boom bestaand 79 bomen
	Boom nieuw met soort aanduiding volgens kap- en beplantingsplan. 36 bomen
	Boom meerstammig nieuw met soort aanduiding volgens kap- en beplantingsplan. 56 bomen
	parkgazon
	bloemrijk grasland 335 m2
	taludlijn
	pergola bestaande pergola restaureren

	Ondergrondse container bestaand, verplaatsen, verwijderen
	Merkaanduiding hekwerk/poort conform tekening architect
	kokos-scherm 2.00m hoog
	sierhekwerk specificatie volgens merkaanduiding architect
	gaashekwerk 1,80m/1,50m hoog, opgenomen in haag/beplanting
	bestaande poort behouden
	parkbank
	insectenhotel, sculpturaal en eigentijds vormgegeven
	takkenril en steenhopen exacte locatie iom ecooloog
	amfibie trap
	diverse nestkasten locatie te bepalen door ecooloog 10 x eekhoornkasten 10 x vogelkasten 1 x bosuilkast 4 x vleermuis kast oo oevel

Parktuin Trianon, een (bio)divers geheel

beeld huidig bos

meerstammige bomen vormen een tussenlaag in het bos

boscontour aanzetten met rhododendrons

bos

rijke kruidlaag

voorjaarsbloei van stinzenplanten

1.PARKBOS MET GEVARIEERD BOOMBESTAND

Het huidige bos heeft een mooi bomenbestand, maar weinig variatie in de leeftijdsopbouw, een aantal rhododendrons en nauwelijks kruiden. Het volwassen boombestand vertegenwoordigt een hoge ecologische waarde. Ook de diverse holtes in bomen dragen hier aan bij.

Bij de herinrichting worden in de bosdelen daarom bijna alle bomen behouden. Daarnaast worden de bosdelen aangevuld met nieuwe inheemse aanplant, zowel veren, solitaire bomen als meerstammige bomen. Dit zorgt voor verjonging en een divers boombestand. Ook ontstaat met deze verjonging een geva-

rieerd bosbeeld met hoge bomen, een tussenlaag, een struiklaag en een kruidlaag. De aanwezigheid van deze gelaagdheid in het bos vertegenwoordigt een hoge ecologische waarde.

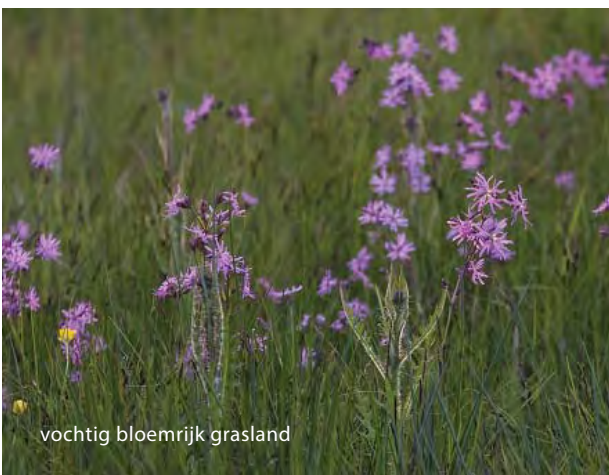
Bij de samenstelling van het nieuwe sortiment wordt gekeken naar de ecologische meerwaarde. Er worden bomen aangeplant die een meerwaarde vormen voor de biodiversiteit middels hun bloesem of vruchten die als voeding kunnen dienen voor insecten, vogels en zoogdieren. De nieuwe aanplant zal enkel bestaan uit inheemse soorten. Zo zullen er enkelvoudig bloeiende bomen en vruchtdragende soorten worden aangeplant zoals kers, krent, linde, okkernoot, lijsterbes en hazelnoot.

2.PARKBOS MET BLOEIENDE BOSRAND

De overgang van open grasland naar parkbos wordt vormgegeven met een bloemrijke zoom en mantelvegetatie. Deze gelijkmatige overgang van grasland naar heesters naar bos is ecologisch zeer waardevol. Deze overgangszone biedt een schuilplaats voor veel dieren en insecten. De bloeiende struiken trekken tal van bijen en vlinders aan. Landschappelijk is deze zoom zeer waardevol, door de contouren van het bos aan te zetten met grote groepen heesters krijgt de vormtaal extra kracht. De bloemrijke bosrand wordt plaatselijk aan gezet met de reeds aanwezige rhododendrons, een sierheester die bij de originele aanleg veelvuldig werd toegepast en past bij deze tuin.

1.PARKBOS MET SOORTENRIJKE KRUIDLAAG

Het parkbos wordt verrijkt met een soortenrijke kruidlaag. In de huidige bosdelen is, op een enkele varen en boshyacint na, nauwelijks sprake van een kruidlaag. Bij de herinrichting gaat de aandacht uit naar een fraaie, gezonde bosbodem met een rijk bodemleven. Door het inplanten / inzaaien van een kruidlaag wordt hier een eerste aanzet aan gegeven. De bosbodem wordt ingeplant en gezaaid met schaduwminnende kruiden en stinzenplanten, bolgewas met een rijke bloei in het voorjaar.

3. PARKGAZON

De oorspronkelijk tuinaanleg bij villa Trianon was opgebouwd uit strikte symmetrische patronen met strak gemaaide gazons. Een duidelijke vormtaal voerde de bovenhand, ecologie was van ondergeschikt belang. Bij de nieuwe aanleg zal de vormtaal van het originele ontwerp gerespecteerd worden, de inzichten ten opzichte van ecologie zijn echter veranderd. Zo zal de verdiepte tuin bij de kruisvijver en de randen langs hagen en appartementen nog steeds als gazon beheerd worden. Om de biodiversiteit van dit parkgazon te verhogen worden er inheemse bloemenzaden aan het graszaad toegevoegd. Een bloemenmix die intensief maaibeheer verdraagt, maar de ecologische waarde van het gazon sterk verhoogt.

4. BLOEMRIJK GRASLAND

De overige graslanden worden niet meer als traditioneel gazon beheerd. Hier wordt de beheerintensiteit sterk teruggedrongen van 1 tot maximaal 3 keer maaien per jaar. Door het inzaaien van dit parkdeel met een uitgekiend zaadmengels van inheemse grassen en bloemen kan er een prachtig bloemrijk grasland ontstaan dat een zeer grote aantrekkingskracht heeft op vlinders en bijen. Door het glooiende hoogteverschil in dit deel van het park zal het grasland verlopen van droog-schraal-grasland tot nat-schraal-grasland. Juist deze overgang van droog naar nat is ecologisch gezien zeer interessant. De natste delen in dit bloemrijk grasland zullen voor amfibieën geschikte biotopen zijn.

5. GEMENGDE HAAG

Het park wordt aan de westkant, de erfgrans met het appartementencomplex aan de Okeghemlaan, begrensd met een gemengde haag. In deze brede haag kan een grote variatie aan inheemse struiken voorkomen met o.a.: meidoorn, veldesdoorn, eglantier, haagbeuk, gelderse roos etc. In wilde hagen nestelen vogels, zoeken vlinders naar voedsel en planten om eieren af te zetten. Bosmuis, veldmuis, egel en andere kleine zoogdieren schuilen er en planten zich er voort.

beukenhaag zomer

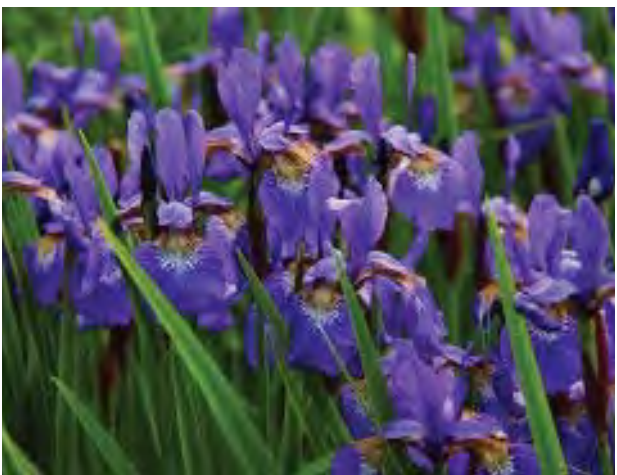
beukenhaag winter

taxus haag, jaarrond

perken met aantrekkelijke planten voor bijen en vlinders

stun-planten met vroege voorjaarsbloei

bloeiende bodembedekkers

krentenboompje met herfstkleur

6. HAGEN

De overige erfafscheidingen worden met natuurlijke materialen gemaakt. Er worden hier verschillende hagen voor gebruikt. De hagen die worden toegepast naast de gemengde haag zijn:

6a. Beukenhaag, *Fagus sylvatica*, bladhoudend, bruin of Taxus

6b. *Taxus*, *Taxus baccata*, wintergroen

7. BORDERS EN PERKEN KRUISVIJVER

De perken bij de parkaanleg rond de kruisvijver worden beplant met sierheesters en vaste planten. Er wordt een planten assortiment samengesteld dat past bij de tijdsgeest van de oorspronkelijke tuinaanleg zodat de borders een meerwaarde vormen voor de cultuurhistorische waarde van de tuin.

Er worden rijkbloeiende planten in symmetrische opstelling aangeplant. We denken daarbij aan soorten als *salvia*, *nepeta*, *perovskia* en *iris*, hiervoor zal een gedetailleerd beplantingsplan opgesteld worden. Perken worden afgeboord met klassieke witte stalen boogjes

7. BORDERS EN PERKEN VILLA

De perken bij de tuinaanleg rond de villa worden beplant met sierheesters en vaste planten. Er wordt een planten assortiment samengesteld dat past bij de tijdsgeest van de oorspronkelijke tuinaanleg zodat de borders een meerwaarde vormen voor de cultuurhistorische waarde van de tuin.

We denken daarbij aan soorten als *hydrangea* en *ceanothus* met een onderbeplanting van varens en *geraniums*.

halfverharding

groene Rikker in vochtig grasland

vochtig bloemrijk grasland

takkenrij

9. HALFTERHARDING

De wandelpaden en de verharding rond de villa wordt uitgevoerd in een halfverharding van een gebroken grind factie. Dit type halfverharding sluit aan bij de oorspronkelijke grindpaden die in de tuin aanwezig waren, zo past deze keuze bij de restauratie van de tuin.

Het verharde oppervlak is in het parkontwerp tot een minimum beperkt en uitgevoerd in een type halfverharding dat door zijn samenstelling waterdoorlatend is maar ook een waterbufferende capaciteit heeft. Hierdoor hoeft minder water afgevoerd worden en wordt het water ter plekke geborgen/geïnfiltreerd.

10. WATERBERGING

Het regenwater wat niet direct in de verharding zal infiltreren en het regenwater van de daken wordt afgevangen en stroomt uit in een terreinverlaging. Deze glooiende terreinverlaging is in het bloemrijk grasland gesitueerd. Op deze plek wordt het water tijdelijk geborgen en geïnfiltreerd. Met deze ingreep zal een natte zone in het grasland ontstaan, een zeer geschikte plek voor amfibieën. De overgang van het droge bloemrijke grasland naar dit natte bloemrijke grasland is ecologisch zeer waardevol.

ECOLOGISCH TUINBEHEER

Het beheer van het park zal op ecologische wijze gebeuren. Bestrijdingsmiddelen worden niet gebruikt, onkruid wordt zoveel als mogelijk handmatig verwijderd. Blad- en takafval wordt niet afgevoerd, maar verzameld in de bosdelen. De takken worden verzameld in takkenrillen die dienen als schuilplaats voor vogels, insecten en kleine zoogdieren. De bladeren zijn voeding voor de bosbodem en alle schimmels, micro-organismen en insecten die hier van leven. Ook zullen er in de bosdelen een aantal steenhopen worden gerealiseerd die voor diverse dieren een schuilplaats bieden.

nestkast bosuil

mezenkast

vleermuiskasten in gevel

11. NESTKASTEN

In het park worden verschillende nestkasten aangebracht, een uilenkast, diverse mezenkasten en aan de gevel van de nieuwe appartementen worden vleermuiskasten bevestigd. De exacte positionering van de nestkasten is nader te bepalen.

eigentijds insectenhote

eigentijds insectenhote
referentiebeeld park Lohoven

12. INSECTENHOTEL

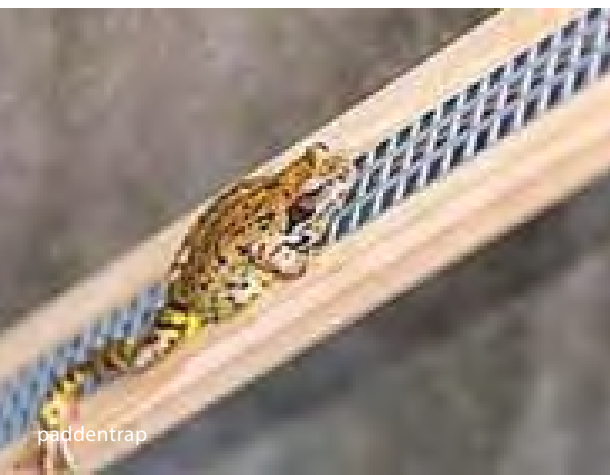
In het park wordt een insectenhote gemaakt, passend bij de maat en het karakter van het park. Een maatwerk hotel dat ruimte biedt aan verschillende soorten insecten als solitaire bijen en vlinders. Het insectenhote wordt op een zonnige plek aan de oude tuinmuur geplaatst. Zo is het hotel geen losstaand element in de ruimte, maar wordt het onderdeel van het park.

roodbuiksalamander

gewone pad

paddentrap

13. VIJVERS

De twee vijvers in het park bieden ruimten aan diverse amfibieën, insecten en insectenlarven. Omdat de vijvers vanuit de oorspronkelijke aanleg harde verticale randen hebben is het voor de meeste amfibieën lastig de vijver in en uit te klimmen. Door de noordelijke vijver te voorzien van een eenvoudige paddentrap wordt de ecologische potentie van de vijver sterk verhoogd. Vanwege de cultuurhistorische waarde van de vijvers is het niet wenselijk om de oeverbeplanting of randen te verlandschappelijken. In de noordelijke vijver zullen wel waterplanten uit de bestaande vijver worden overgezet.

Materialisatie

1. OPKIT EN VOORPLEIN VILLA
De oprit en het voorplein bij de villa wordt uitgevoerd in een gestabiliseerde halfverharding.
De halfverharding type Padvast is een halfverharding die geschikt is voor verkeer en het uiterlijk heeft van een zeer fijne steenslag.
Referentiebeelden zijn van landgoed Mattemburgh Bergen op Zoom.
Plantvakken en verharding opsluiten met corten staal strips, 8mm dik

2. PARK PADEN
De verharding van de historische padenstructuur rond de kruisvijver en onder de pergola wordt uitgevoerd in een halfverharding van gebroken grind, type padvast. Deze halfverharding met een zeer fijne steenslag past goed bij de historische tuinaanleg.
Referentiebeelden zijn van landgoed Mattemburgh Bergen op Zoom.
Halfverharding opsluiten met grasboordband 'Imper-cible' (ebema), zeer smalle opsluitband.

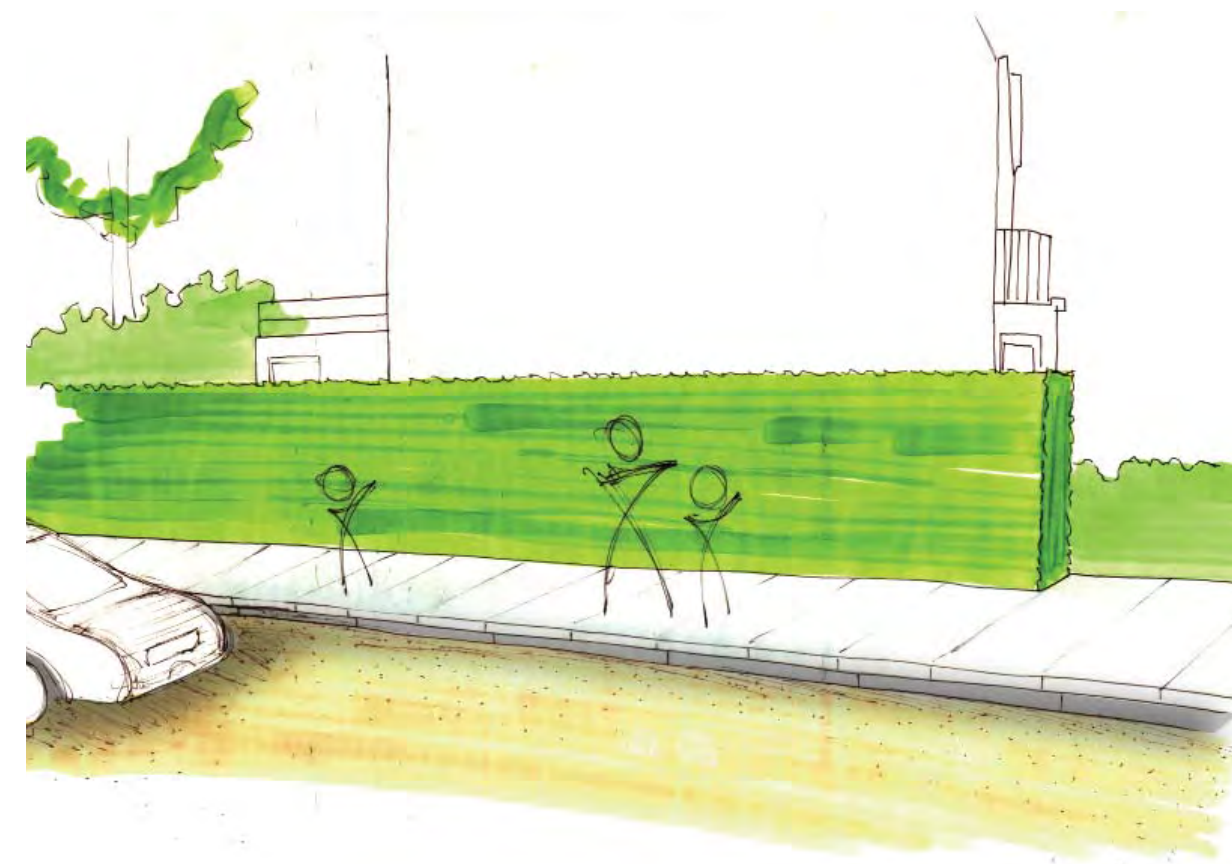
3. VERHARDING BIJ APPARTEMENTEN
Het plein bij de park appartementen en de verharding bij de stadsappartementen worden in gebakken klinkers aangelegd. Een duurzaam materiaal met authentiek karakter dat met de jaren steeds mooier wordt.
Formaat klinker: dikformaat
Kleur klinker: rood-bruin

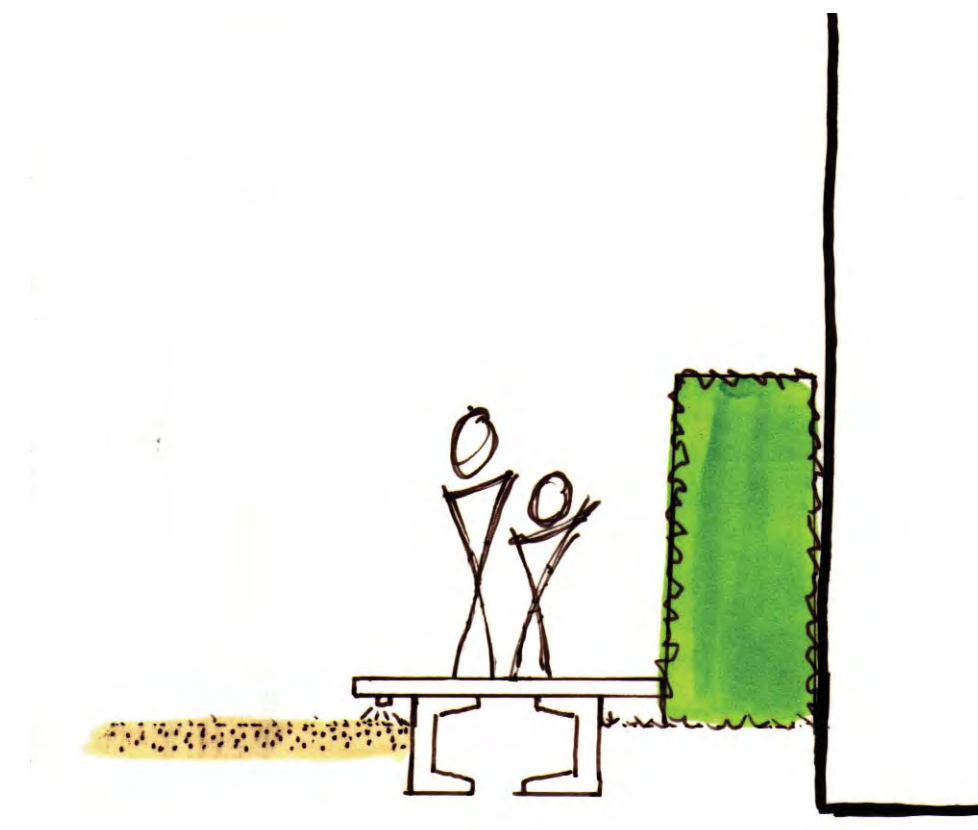
4. ZWEVENDE LOPER APPARTEMENTEN

Met een zwevende loper worden de appartementen met de Baronielaan verbonden. De loper van architectonisch beton is een eigentijds accent in de overwegend klassieke tuinaanleg. Een moderne toegang die hoort bij de eigentijdse appartementen.

Om het zwevende karakter te accentueren wordt aan de onderzijde van de loper verlichting in de vorm van een LED-strip aangebracht.

schets zwevende loper van architectonisch naast halfverharding

principe profiel van zwevende loper met verlichting aan onderzijde

traptreden naar verdiepte tuin

traptreden overwoekerd

5. TRAPPEN VERDIEPTE TUIN
De metselwerk trappen naar de verdiepte tuin zijn alle vier nog aanwezig, maar sterk in verval en deels verzakt. Indien mogelijk worden de trappen gerestaureerd door de trappen op hoogte en pas te stellen, het metselwerk schoon te stralen, voegen uit te slijpen en opnieuw te voegen. Anders nieuwe trappen metselen waarbij de vormgeving ongewijzigd blijft.

betonnen vijverrand kruisvijver

vijver ten westen van de villa

gecementeerde vijverrand ten westen van de villa

6. VIJVERS
De kruisvijver ten zuiden van de villa wordt bij de heraanleg gerestaureerd. De vijverrand wordt gereinigd en waar nodig hersteld. Functionaliteit van overstort en stuw wordt gecontroleerd en indien functioneel terug in werking gesteld. Het rotseiland in het midden van de vijver wordt opgeschoond.

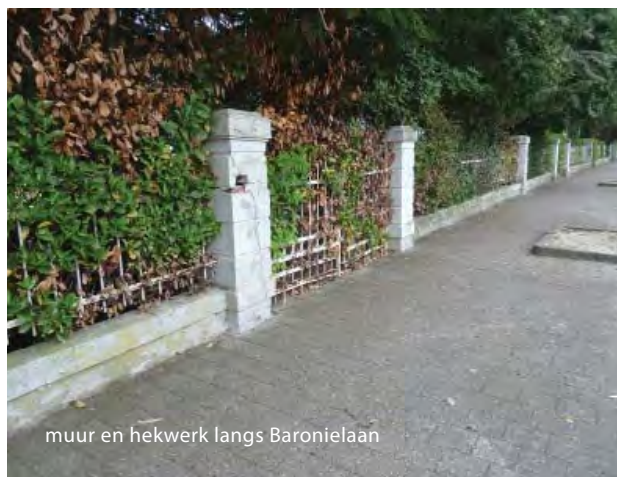
De vijver ten westen van de villa wordt opnieuw aangelegd. De vormgeving van de oorspronkelijke vijver wordt wel behouden. De nieuwe vijver wordt net als het origineel uitgevoerd met een rand van gecementeerde bakstenen.

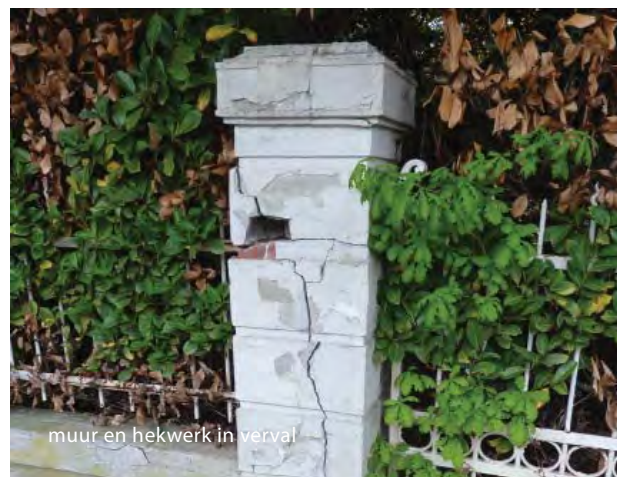
pergola met betonnen staanders, en ver-
vergaande houten liggers

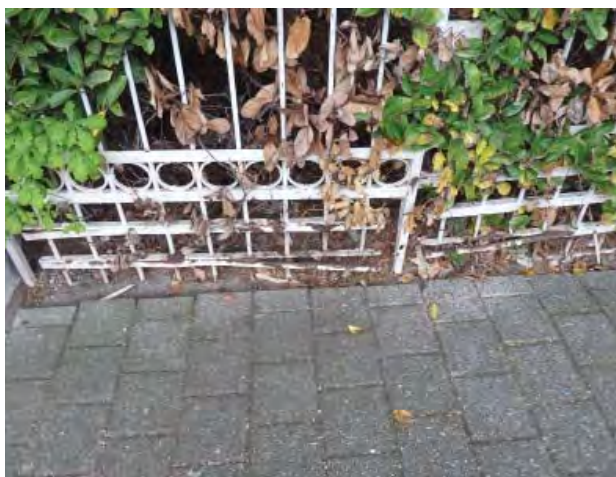
7. PERGOLA
De pergola uit de originele tuinaanleg is als relict nog in de tuin aanwezig, een groot deel van de kolommen staan nog overeind, de houten balken zijn voor het grootste deel weggerot. Bij de renovatie van de tuin wordt de pergola in ere hersteld. De staanders worden terug recht gezet, waar mogelijk gerepareerd en waar nodig worden nieuwe gemaakt, gelijk aan de originele uitvoering. Het houtwerk wordt volledig opnieuw aangebracht. Bij het herstellen van de pergola wordt deze ook weer aangeplant met nieuwe klimplanten.

muur en hekwerk langs Baronielaan

muur en hekwerk in verval

8. TUINMUUR WEST

De bepleisterde tuinmuur en stalen hekwerk zijn onderdeel van oorspronkelijke aanleg en het monument. De muur en het hek zijn echter wel sterk in verval en zullen bij de herinrichting gerestaureerd worden. Van oorsprong was het smeedijzeren hekwerk zwart ipv wit, bij de restauratie zal hier aandacht voor moeten zijn.

De aanwezige poorten in het hekwerk zijn nu niet meer herkenbaar door de dichte begroeiing achter de poorten. Bij de nieuwe tuinaanleg zullen paden en inritten weer op de oorspronkelijke poorten gericht worden en krijgen ze hun functie terug.

huidige speeltuin is erg stenig en sfeerloos

tuinmuur als scheiding tussen park en speeltuin

9. TUINMUUR ZUID

De historische tuin van de villa wordt in het zuiden begrensd door een hoge metselwerk muur. Deze 3 meter hoge muur vormt een harde grens tussen de tuin en het speeltuintje aan de andere kant van de muur. Bij de herinrichting wordt de verbinding tussen de tuin van de villa en de speeltuin wel gemaakt, deze groene ruimtes worden samen één park.

Door de muur op twee plaatsen open te breken ontstaat er een relatie tussen de ruimtes. De muur wordt bij deze openingen tot ca. 40cm boven maaiveld weggehaald. Hier wordt de muur vervangen door een stalen sierhekwerk met poorten. Zie ook de schetsen op de volgende pagina.

vlonderpad zwevend door parkbos

vlonderpad zwevend door parkbos en speeltuin

vlonder als zitelement toepassen

10. VLONDERPAD

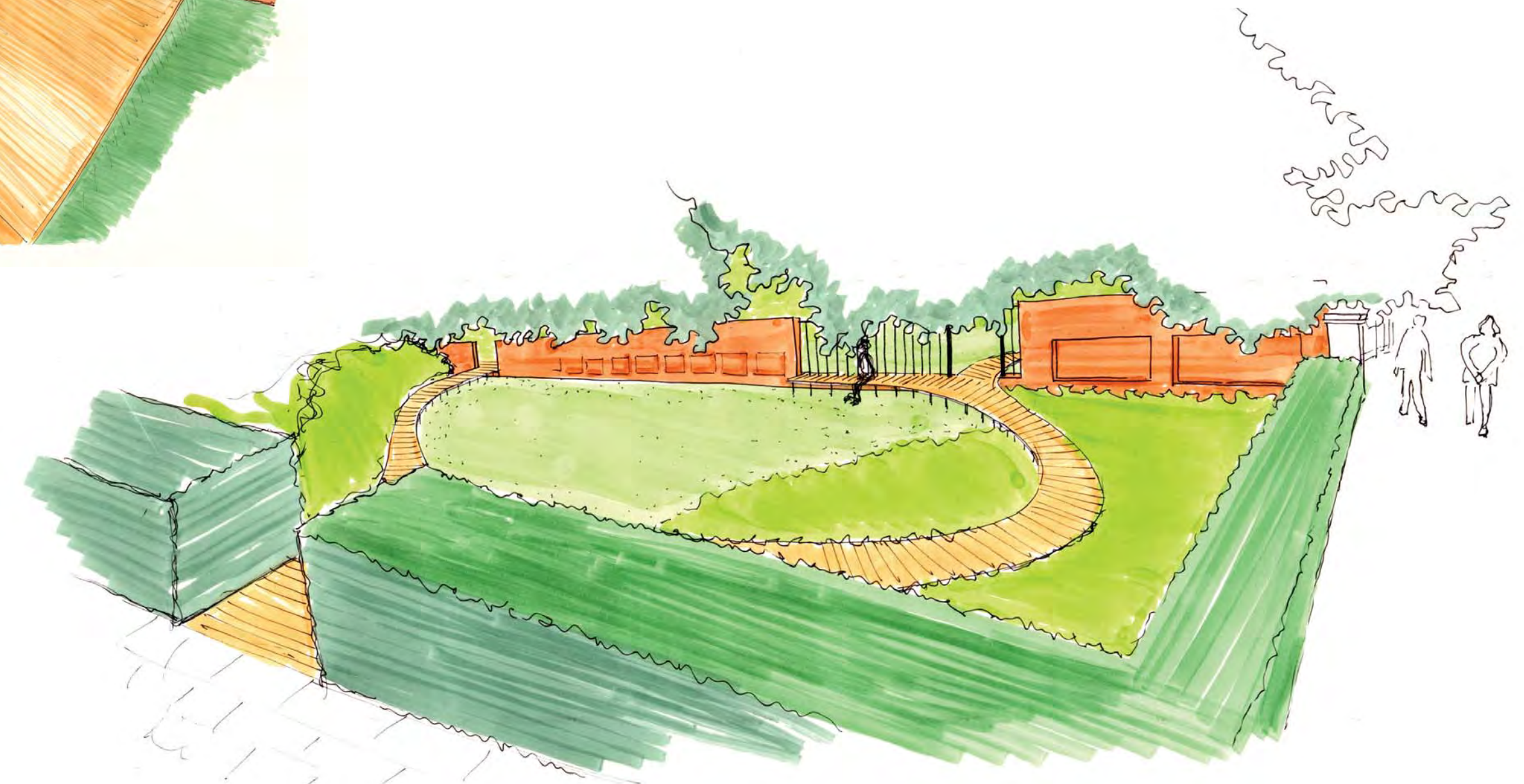
De parkaanleg met strakke, symmetrische padenstructuur wordt aan de nieuwe parkruimte gekoppeld met een eigentijds vlonderpad. Dit vlonderpad trekt vanuit de tuinpaden door de tuinmuur naar het parkdeel ten zuiden van de muur. Bij de grote opening in de muur komt de vlonder op de verlaagde tuinmuur te liggen en vormt zo een lange zitbank op de tuinmuur. Zie ook de schetsen op de volgend pagina.

TUINMUUR EN VLONDERPAD

Impressie bestaande bomen in vlonder

Impressie vlonderpad door speeltuin

© Dit werk is auteursrechtelijk beschermd.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Bosch Slabbers Tuin- en Landschapsarchitecten B.V. (hierna: "Bosch Slabbers").

Bosch Slabbers heeft bij haar werkzaamheden de zorgvuldigheid in acht genomen die van haar kan worden verwacht. Aan de getoonde informatie in deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Op onze werkzaamheden zijn de voorwaarden van toepassing zoals vastgelegd in De Nieuwe Regeling 2005 (DNR 2005).

Bosch Slabbers heeft met zorgvuldigheid de beelden in deze publicatie geselecteerd. Het kan voorkomen dat niet alle rechthebbenden van de gebruikte beelden zijn achterhaald. Belanghebbenden worden verzocht contact op te nemen met Bosch Slabbers.

boschslabbers.nl

Bosch Slabbers

Den Haag
1e Sweelinckstraat 30
2517 GD Den Haag
T 070 3554407
denhaag@bsla.nl

Middelburg
Oude Vlissingeweg 1
4336 AA Middelburg
T 0118 592288
middelburg@bsla.nl

Maarn
Landgoed Plattenberg – Het Koetshuis
Amersfoortseweg 38
3951 LC Maarn
T 0118 592288

boschslabbers.nl